

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Primus Siue Vis Et Virtus Exemplorum, Hoc est, Solatia Et Documenta
- Hæc Moribus, Illa Temporibus Nostris Adhibita

Stengel, Georg

Ingolstadii, Anno M.DC.L.

Caput XXII. Præteritæ tribulationis utilitatem, tamquam solidi gaudij
causam, etiam ad futurum tempus esse extendendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48162](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48162)

post amissionem bonorum temporalium, facti sumus, meritis longè ditiores. Audiui ego ipsemet quàm plurimos, non modò agricolas, aut eorum, viduas jam vxores, sed etiam homines nobilissimos, & in magnis dignitatibus constitutos, qui rebus suis omnibus amissis, Deum de iustitia, & bonitate, patientissimis linguis laudauerunt: quam virtutem in prosperitate numquam exercuissent. Sic ergo erunt posthac factis & laude sua opulenti-ores: sic plus habebunt Annales, quod loquantur: homines, quod mirentur: posterì, quod imitentur: Deus quod coronet. Sic plus Spiritus acquisiuit, quàm caro amisit. *Et si aliqua amisistis vita gaudia, negotiatio est, aliquid amittere, ut lucreis maiora.* Meritò ergo letati sumus, pro diebus, quibus nos Deus humiliavit; annis, quibus vidimus mala. Ita Ianus, præterita tempora respiciens, lætitiã parit omaibus quidem nobis, sed & cuique etiam peculiari, si peculiare aliquid pro Christo tulit. Illud autem superest, vt cum altera Iani facie, etiam in futurum prospiciamus, & mala, quæ supersunt, itidem læto animo suscipienda arbitremur.

Tertull. ibid.

C A P V T XXII.

Præterita tribulationis utilitatem, tamquam solidi gaudij causam, etiam ad futurum tempus esse extendendam.

SÆPE medicina est futuri, quod præterijt; minùs terret quod superest, si aspicitur, quod superatum est. Sic nos animemus. Neque enim finis est belli, ergo nec calamitatum. *Novas artes, nova pectora versat Erinnyes.* Est furia, *haud tanto cessabit cardine rerum.* Et quamvis bellum confectum esset, non tamen cum eo paupertas nostra, laboreque abijissent. Multis annis sentiemus, quid vnus potuerit annus. Sicut serpens suo orbe reuoluitur, ita annus in se redit, redeuntque sæpe cum anno tempora & incommoda mensium præteritorum. Sed *Deus benedicet corona anni benignitatis sua, & faciet cum tentatione pronentum.* Quare etsi inopia, ad quam redacti sumus, nos esurire, sitire, defectu vestium, aliarumque rerum ad vitam necessariarum, nos aliquid pati jubeat, læti pareamus. Hæc est seges nostra: tantò vberius in fine anni aut vitæ metemus. Ita hostis, per compendium nos ducet ad virtutis perfectionem.

I.

Virgil. Æneid.

Psal. 64. 12.
1. Cor. 10. 13.

K 3

Murum

II.

Murum, quem operarius longo malleorum labore, & multis ictibus vix tandem deiecit, hostis aduentus facit, vno momento dissilire; dum subiecto puluere sulphureo incensoque repente tota saxorum strues dissipatur. Ita murum, qui inter nos & Deum diuidit, murum est culpis imperfectionibusque nostris, velut lapidibus, ædificatum, quem tot annis non deiecimus, incensissimo igne diuinæ charitatis, ad eiusmodi necessitates, inflammari, vno heroico actu, quo nos vitamque nostram offerimus pro domo Dei, pro salute proximi, pro honore Numinis, totum, in momento euertemus: satis renouati, si sic liberi, ut lætemur, cum humiliamur; & exulemus, cum mala videmus, quæ nobis, siue reis in poenam, siue innocentibus in coronam à diuina seu iustitiâ, seu bonitate inferuntur.

III.

Leue autem vtiq; erit, post tam luculentos ictus toleratos ferre plagas minores. Post vulnera, læto vultu, excepta, non vtiq; ingemiscemus ad verba, & fratri plus condonabimus, quam hosti: ne murenis similes simus, quas Licinius Macer tradit, *fuisse non interimi, eadem ferulâ protinus*: Turpe enim profectò esset, omnes hostis iniurias forti animo pertulisse; & ad leuem amici offensam excandescere: fustibus non cessisse, ad ferulam emori: obliterasse fortunarum omnium iacturam, & iocantis socij dictum non posse obliuisci. Quod si etiam hostis ipse pullulabit, de anno præterito, medicinam sumemus pro futuro; & velut commilites, inuicem solabimur dicentes: *Rememora- mini pristinos dies, in quibus illuminati, magnum certamen sustinistis passionum; aut cum illo:*

Apud Plin.
lib. 31. cap. 2.
hist. nat.

Hebr. 10. 32.

Virgil. 2.
Æneid.

O socij (neque enim ignari sumus ante malorum)

O passi graviora: dabit Deus his quoque finem.

Durate, & vosmet rebus seruato secundis.

IV.

Feliciter pugnaſtis: bonum principium, bono vult fine terminari. Non enim inchoantibus, sed perficientibus, præmium tribuitur: nec cœpisse, sed perfecisse virtutis est. Quod si perficere statuimus, quod cœpimus, iam perfecti, iam renouati erimus. Nam, ut cum Tertulliano finiam, quando Deus magis creditur, nisi eum magis timetur? nisi in tempore persecutionis? Ecclesia in attento est. Tunc est fides in expeditione sollicitior, & disciplinator in ieiunijs,

Tertull. lib.
de fuga in
persecutione

innis, & stationibus & orationibus, & humilitate, in alterutra diligentia & dilectione, in sanitate & sobrietate. Non enim vacatur, nisi timori, & spei. Hoc fuimus, aut esse studuimus, cum nos Deus per bella exerceret; posthac utique, in pace, non erimus negligentiores, ne hostes magis, quam cum, qui hostes misit, timere videamur.

In Æthiopica historia, ad comparandum maximi pretij liquorem, quem *benionium* vocant, legimus eiusmodi industriam adhiberi. Fera, è qua liquor ille desudat, clathrato ergastulo includitur. Dum inclusa est, vernulæ undique concurrunt: quisque quod obuium est, arripit. Hic fuste, ille sude armatus carcerem circumstat. Fit ingens strepitus. Ergastuli fores, partesque omnes, ictibus iterum, iterumque iteratis pulsantur. Fera tantâ tempestate depreheusa concitata fremit; sursum & deorsum agitata discurret; & tandem, dum non inuenit, quâ eluctetur, fragrantissimo illo sudore perfunditur, quem domestici excipiunt asservantque in pretia mercatorum. Simili industriâ vitetur Deus: conijcit nos in angustias, includit in calamitates, immittit in nos militem, permittit hostem ubique grassantem; denique & agitat nos, & exagitat ut laboremus, & sudemus, & *Christi bonus odor simus*; quo multi alij reficiuntur, sine exemplo defecturi. Quod si verò sudor noster alijs est pretiosus, cur non etiam in nostram adhibetur utilitatem? Prima proelia maximè timentur; & semper secundis conflictibus efficimur audaciores. Igitur minùs metuemus futuri temporis labores, si meminimus, præteritis annis sadorem nostrum in cõspectu Dei tam fuisse pretiosum. Ita, qui alios patientiâ nostrâ utiliter instruxerunt, à nobis quoque ipsis patientiæ exemplum capiemus.

CAPVT XXIII.

Christum auxilio simul & exemplo, nos solari pariter & confirmare.

Magna est virtus, in aduersis lætari; sed, nisi cum Stoicis omnem sensum amisimus, superat naturæ vires. Idcirco nonnulli de ea desperant, satis esse existimantes, si iniurias sibi impactas ferant patienter. Sed neq; hoc quidem

V.

Heliodor. l. r.
hist. Æthiop.

2. Cor; 2. 25.

I.